

Raport de activitate

Cercul pedagogic Geografie Botoșani II- gimnaziu

Sem. I, anul școlar 2020-2021

Responsabil cerc, prof. Lăcrămioara Cocuți
Școala Gimnazială „Grigore Antipa” Botoșani

Prima activitate a cercului din acest an școlar a fost desfășurată în spațiul virtual, pe Google Meet, vineri 9 octombrie 2020 la ora 15, organizatoare: Școala Gimnazială „Grigore Antipa” Botoșani.

Teme abordate:

- 1. Aplicarea corectă a noii Programe școlare de geografie clasa a VIII a.**
- 2. Exemple de bune practici privind orele online de geografie la gimnaziu.**
- 3. Reper metodologice pentru consolidarea achizițiilor din anul școlar 2019-2020.**
- 3. Discuții.**

La activitatea cercului a participat și domnul prof. Iulian Cătălin Nechifor, inspector școlar pentru geografie, care a făcut o trecere în revistă privind diagnoza procesului de învățământ la disciplina geografie pentru anul școlar 2019-2020 și a făcut precizări importante privind prioritățile educației pentru anul școlar 2020-2021, în contextul generat de pandemia Covid- 19. Totodată, domnul inspector a subliniat importanța valorificării noilor tehnologii în lecțiile cu elevii precum și a utilizării: „*Reperelor metodologice pentru consolidarea achizițiilor din anul școlar 2019-2020*”, a „*Materialelor suport pentru elevi la disciplina Geografie- clasa a VIII a*” și în general a materialelor existente pe site-ul educatiaccontinua.edu.ro.

Doamna prof. Lăcrămioara Cocuți, de la Școala Gimnazială „Grigore Antipa” Botoșani, responsabilul Cercului pedagogic Geografie Botoșani II- gimnaziu, a realizat și a prezentat materialele: „*Aplicarea corectă a noii Programe școlare de geografie clasa a VIII a*” și „*Exemple de bune practici privind orele online de geografie la gimnaziu*”, urmate de dezbateri.

Au urmat apoi alte discuții privind: planificările anuale și pe unități de învățare la geografie 2020-2021, manualele câștigătoare de Geografia României clasa a VIII-a, organizarea celei de-a XL-a Ediții a Seminarului Geografic Internațional "Dimitrie Cantemir" Iași.

Materiale prezentate:

Aplicarea corectă a noii programe școlare de geografie la clasa VIII a

Prof. Lăcrămioara Cocuți
Școala Gimnazială „Grigore Antipa” Botoșani

Începând cu anul școlar 2020-2021, programa școlară pentru disciplina Geografie, clasele V – VIII aprobată prin OMEC nr. 3393 / 28.02.2017, se va aplica inclusiv la clasa a VIII-a, ceea ce permite finalizarea procesului de structurare a competențelor specifice asumate în această programă, într-o abordare unitară, care are ca scop dobândirea competențelor generale ale disciplinei, la finalul învățământului gimnazial. Conform Planului-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, pentru anul școlar 2020- 2021, disciplina Geografie are statut de

disciplină obligatorie. Programa școlară pentru clasa a VIII a cuprinsă în Anexa 2 a OMEN nr. 3393/28.02.2017 se aplică în sistemul de învățământ începând cu acest an școlar și își menține resursele de timp 2 ore pe săptămână.

Programa școlară pentru clasa a VIII-a „Geografia României” prezintă elementele, fenomenele, procesele geografice ale țării noastre (ca și precedenta programă școlară) iar comparativ cu programele pentru clasele V-VII, are modificări mai mici, evidențiindu-se în acest sens aplicațiile practice și studiile de caz. Totodată programa școlară de clasa a VIII a:

- subliniază rolul geografiei pentru *viața cotidiană*, punând accentual pe caracterul practic-aplicativ al geografiei, având ca scop formarea competențelor asumate;
- permite elevilor exersarea raționamentului geografic;
- stimulează interesul elevilor pentru investigație;
- evidențiază importanța protecției mediului ambiant pentru o viață sănătoasă și echilibrată.

Elementele inovative ale programei sunt:

- asumarea unor competențe specifice de un nivel adecvat acestei clase, mai înalt decât în clasele anterioare, cu un pronunțat caracter de „finalizare” a acestora pentru învățământul gimnazial;
- asigurarea unei dimensiuni constructive a procesului de învățare, prin antrenarea posibilităților de a oferi elevilor parcursuri și activități proprii.”

Dimensiunea metodologică centrală a învățării geografiei în clasa a VIII-a o reprezintă *asumarea, la acest nivel, a tuturor competențelor specifice de până acum și de atingere, în acest fel, a competențelor generale*. Cu alte cuvinte, în clasa a VIII-a este util să fie avute în vedere toate competențele specifice și să fie evaluate în mod corespunzător.

Pentru o învățare eficientă însă, este necesară *concretizarea elementelor programei în activități de învățare simple* care să conducă către un progres semnificativ și totodată o reducere corespunzătoare a elementelor informaționale care facilitează supraîncărcarea. La clasa a VIII a sunt antrenate toate domeniile de competențe generale asumate în ciclul gimnazial. Astfel, un rol important îi revine profesorului, prin lectura atentă a programei, înțelegerea mesajului acesteia și concretizarea elementelor componente. *Profesorul trebuie să studieze programa, care este de fapt actul oficial, cu toate elementele sale: competențe generale și specifice, conținuturi, activități de învățare, sugestii metodologice. Manualul școlar este un produs curricular, un instrument de lucru, elaborat pe baza programei școlare și are rolul de a susține demersurile de învățare la nivelul elevilor.*

În legătura dintre competențele specifice, conținuturi și activitățile de învățare, atât în proiectarea unităților de învățare cât și a instruirii propriu-zise, *accentul este pus pe realizarea competențelor*, prin conținuturile propuse și activitățile de învățare (care sunt sugerate ca exemple). Activitățile de învățare au un caracter orientativ, exemplele propuse prin programa școlară sunt formulate cu un anumit grad de generalitate. Pentru a permite o abordare flexibilă, acestea *pot fi selectate în funcție de conținuturile parcurse și de competențele specifice vizate*. Profesorul trebuie să aibă capacitatea de a utiliza, diversifica și particulariza activitățile de învățare în funcție de resursele de timp, umane și material, poate completa lista activităților de învățare din programa școlară, în funcție de specificul clasei.

Concluzii: prin modul de abordare a întregului demers didactic reglementat prin programa școlară de geografie, fiecare profesor trebuie să aibă capacitatea de construire a situațiilor și a activităților de învățare asociate competențelor specifice și conținuturilor, astfel încât să fie

asigurată egalitatea de șanse a tuturor elevilor, dar și maximizarea posibilităților individuale de dezvoltare intelectuală și profesională.

De subliniat: în condițiile actualului context epidemiologic de COVID-19 procesul educațional la Geografie va fi proiectat și organizat conform aspectelor specifice stipulate în Reglementările speciale privind organizarea procesului de studii în contextul epidemiologic COVID-19 pentru instituțiile de învățământ primar, gimnazial, liceal și extrașcolar.

Bibliografie:

- Curriculum la disciplina Geografie, pentru învățământul gimnazial și liceal, ediția 2019, aprobat prin ordinul MEC nr.906 din 17.07.2019;
- Ghidul de implementare a curriculumului la Geografie, ediția 2019 pentru învățământul gimnazial și liceal;
- Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, anul școlar 2020-2021, aprobat prin ordinul MEC nr.396 din 04.06.2020.

Școala online- alternativă la sistemul educațional tradițional

Prof. Lăcrămioara Cocuți

Școala Gimnazială „Grigore Antipa” Botoșani

Anul școlar 2019-2020 s-a dovedit a fi un an al reorientării cadrelor didactice, elevilor și părinților către practici noi de comunicare și de cooperare, prin care s-a asigurat continuitatea învățării și funcționalitatea organizațională a întregului sistem educațional. Măsurile instituite prin starea de urgență au orientat *Geografia*, ca disciplină școlară, către o nouă etapă, în care cadrele didactice au descoperit noi modalități de predare-învățare-evaluare, iar utilizarea noilor tehnologii a avut o contribuție însemnată în formarea competențelor specifice disciplinare.

Învățământul online, este o etapă nouă și specifică în organizarea procesului educațional, devenind o alternativă importantă la sistemul educațional tradițional. În absența relaționării față în față cu elevii, în contextul fizic al clasei, trecem printr-un proces de adaptare, flexibilizare și meta-învățare iar dincolo de acumularea de cunoștințe și dezvoltarea competențelor, școala ar trebui să fie pregătită să se adapteze la diverse contexte ale realității actuale.

Învățământul on-line reprezintă o formă alternativă de organizare a procesului educațional, care admite interacțiunea cadru didactic-elev, elev-cadru didactic, elev-elev, elev-elevi la distanță, reflectându-se în finalități, conținuturi, strategii didactice și forme de organizare

Aceste schimbări transformatoriale au determinat profesorii să abordeze procesul didactic dintr-o altă perspectivă prin înlocuirea în totalitate a interacțiunilor face-to-face cu elevii cu întâlnirile mijlocite de aplicațiile din mediul virtual.

Trecerea de la procesul instructiv-educativ desfășurat în cadrul grupului educațional și bazat pe relații psihologice directe, nemijlocite, de tipul față-în-față, la derularea activităților didactice, exclusiv prin mijloace moderne de comunicare online, poate conduce la schimbări perceptive ale paradigmei educaționale. Cadrele didactice au fost provocate să se adapteze rapid

și să realizeze activități didactice care să stimuleze o învățare conștientă și activă, utilizând noile mijloace ale tehnologiei informației.

Astfel, tehnologia digitală a facilitat în bună măsură continuarea unor activități didactice online, în perioada suspendării cursurilor. Resursele de predare și învățare online sunt foarte multe, însă important este selectarea celor care sunt captivante și interesante pentru elevi, dar cunoscute și de profesori. Totuși, cadrele didactice sunt în strânsă dependență de accesul elevilor la diverse platforme și mijloace TIC și disponibilitatea lor de utilizare, stabilesc la propria decizie sau la indicația administrației instituției de învățământ platformele de desfășurare a procesului educațional la disciplină. La geografie, activităților didactice online pot fi derulate utilizând:

- manuale digitale;
- resurse educaționale deschise: situri cu informații și ilustrații, softuri educaționale, Digitaliada, LearningApps;
- platformele specializate de elearning: Moodle, Google classroom;
- aplicațiile pentru comunicare sincronă în grup prin apeluri video/ videoconferințe: Webex, Zoom, Meet, Teams;
- instrumente și aplicații online pentru activități de învățare: Kahoot, Padlet, Bubbl.us, precum și platforma eTwinning pentru proiecte colaborative complexe;
- aplicații simple pentru comunicare asincronă de grup, precum Whatsapp, Facebook messenger.

Această nouă abordare a educației a fost direcționată în spiritul dezvoltării autoeducației, atât a cadrelor didactice, cât și a elevilor pentru că nimeni nu a fost pregătit pentru învățarea în totalitate în mediul online. Organizarea procesului de învățare în mediul online presupune o pregătire specială, nu numai din perspectiva adaptării și gestionării conținutului, a asigurării mijloacelor necesare procesului de instruire, a flexibilității metodologiei de predare, ci, mai ales, din perspectiva pregătirii resursei umane (profesori și elevi) pentru o astfel de experiență didactică.

Profesorii trebuie să aibă mai multă încredere în propriile competențe pedagogice și în valoarea acestora pentru proiectarea activităților online precum: revizuirea planificării în funcție de nivelul propriei clase și posibilitățile elevilor, centrarea pe esențial, pe aspectele semnificative din curriculumul, realizarea unei diferențieri între ceea ce se poate face online și ceea ce rămâne de făcut în sala de clasă. Totodată, pentru fiecare secvență educativă trebuie avute în vedere: precizarea duratei, evidențierea competențelor specifice vizate, indicații complete pentru realizarea sarcinilor de lucru, clarificarea și precizarea manierei de comunicare de către elevi a rezultatului sau produsului activității și feedback pentru temele trimise.

Este însă de remarcat faptul că orele online oferă posibilitatea profesorilor și elevilor să se concentreze în mai mare măsură pe ceea ce este esențial, pe elementele cu impact calitativ, *pe capacități și competențe*, mai degrabă decât pe conținuturi și pe elemente periferice. Educația ar trebui să fie bazată pe caracteristicile și nevoile cele mai apropiate elevilor: curiozitate, autonomie, satisfacția de a fi parte dintr-un grup, de a contribui la factorul de schimbare, de a fi apreciat.

Pentru ca procesul educațional la distanță să fie unul de calitate, cadrele didactice trebuie să folosească o varietate de metode și tehnici de predare interactivă, centrate pe elev, pe interesele și nevoile acestuia, să excludă situațiile în care elevul rămâne un simplu spectator, să fie implicat activ în proces: să vizioneze/ audieze materiale video, să realizeze activități interactive online, să studieze din cărți digitale, să elaboreze conținuturi digitale, de exemplu, postere digitale, hărți conceptuale online, proiecte de cercetare în format digital etc.

O metodă eficientă folosită la clasă, dar și în cadrul învățării online este cea a investigației, care încurajează elevii să găsească singuri soluții la problemele identificate și îi antrenează să gândească liber, critic și constructiv. Folosind creativ această metodă, elevii nu sunt tratați drept simpli receptori de informație de la profesor sau din manuale, ci singuri ajung la soluții, testează ipoteze și apoi le verifică. Așa cum învățarea în baza metodei investigației durează de regulă mai mult timp, tocmai instrumentele digitale pot fi utilizate pentru a transmite elevilor din timp informații, subiecte și detalii organizatorice. Aceasta va contribui substanțial și la consolidarea autonomiei învățării, dezvoltarea abilităților de muncă independentă, promovarea unei culturi a încrederii și a stării de bine.

Dar nu trebuie să uităm menționarea faptului că a crescut, în general, nivelul de implicare al familiei/părinților, ceea ce obligă la acțiuni pe viitor de formare la părinți a unor competențe specifice, complementare cu cele ale profesorului. Majoritatea din ei au demonstrat responsabilitate și deschidere pentru comunicare eficientă, precum și oferirea de suport copiilor.

Concluzii:

În cadrul organizării procesului de învățare online, este necesar de reorganizat demersurile de predare-învățare-evaluare, accent punându-se pe noi paradigme ale educației, care includ nu doar însușirea de cunoștințe, ci în primul rând sistematizarea conținuturilor, cunoașterea/utilizarea unor instrumente adecvate, practicarea unor tehnologii bazate pe joc, cercetare și creativitate, managementul eficient al timpului și al resurselor, alternarea activităților frontale cu cele individuale, valorizarea învățământului personalizat, etc.

**Responsabil cerc, prof. Lăcrămioara Cocuți
Școala Gimnazială „Grigore Antipa” Botoșani**